

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 26

Oslo, den 19. juni 1935.

47. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mrg. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager for hvert kvartalskiifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 10695 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Lauda Sion Salvatorem — Guds bolig hos menneskene — Spørsmål og svar — Raphael: „Disputa“ — „De syke til misjonsfronten“ — Vår Feriekoloni — Minister Marchants konversjon — Herhjemme — Redaktør mgr. Irgens.

Lauda Sion Salvatorem.

(Til nynorsk ved - ld.)

Lova, Sion, no din Frelsar,
hyrdingen og drotten helsar
me i salmar og i song.

Um du alt av lov og æra
framfor Herren kunde bera,
endå ei det full-nok var.

Me um Herrens brød vil syngja,
det som oss lik ørn kan yngja,
levande det gjev oss liv.

Til dei tolv ved nattverdsbordet
han seg sjølv gav — det ordet
trygt me stolar på og trur.

Syng då vent, lat salmen klinga
og vår jubel kima, ringa
som eit himlens klokkespel.

Lat oss minnst fyrste gongen
han sin lekam gav — då songen
tagna var til Herrens pris.

Ny vart då ved nattverdsbordet
påskan på det konungordet,
som den nye drotten gav.

Frå den gamle roti skaut
renning ny, og myrker laut
kverva som ei natt for ljøs.

Kva han gjorde — so er læra —
baud han ogso oss å gjera
for å minnst honom her.

Heilagt er for oss det ordet:
Brød og vin ved nattverdsbordet
vigsla vert til frelsebrød.

Herleg er vår kristne læra:
Herren sjølv vil brødet vera
vinen verta skal hans blod.

Det me ei kann sjå og skyna,
det vil trui klårt oss syna,
um naturi myrker er.

Teikn er berre desse tvo
brød og vin -- Guds skaper-to
i deim løynd er for oss no.

Brødet mat og vinen drikka
er — den sanning kann'kje rikka
trui på at Gud dei er.

Dei som Herrens brød fær smaka
fullt og heilt fær honom taka
mot — ei berre litt og deilt.

Alle fær kva han den eine
gjeva vil, sin lekam reine,
ei som føda burt han kverv.

Liv det vil til god mann bera,
for den vonde vil det gjera
domen endå meire hard.

Til den vonde dom og daude,
til den gode morgentraude
varm frå ævedagens ljøs.

Fær hans brød du brytast høyra,
kling som klokkor det for øyra
at kvart stykke - det er Herren -
skunda deg din Gud imot.

Teiknet som du ser er mindre,
det kann Herren ikkje hindra
frå å koma i sitt velde
gjeva deg seg sjølv heilt.

Sjå her lyser engleføda,
sjå, det skin av himmelgrøda,
for Guds born er pilgrimsbrødet,
ikkje for dei hundar små.

Under andre teikn dei såg det,
for i Isaks ofring låg det,
og i påskelamb og manna
federne fekk brødet sjå.

Hyrding gode brød du sanne,
Jesus vil du deg miskunna,
lat det regna av ditt manna
på vår veg til ævelandet,
der dei levande skal bu.

Du som kjenner alt og leider
lambi upp på grøne heidar,
lat oss der kring livsens kjelda
med dei levande få tjelda,
kall oss då med barnenamn.

Amen. Alleluja.

Guds bolig hos menneskene.

Tanker til Kristi Legemsfesten.

Vi husker alle beretningen om Guds fortrolige forhold til det første menneskepar, da himlen var steget ned på jorden og den derfor var et paradys. Men så kom synden inn i verden og jog kjærligheten til Gud ut av menneskenes hjerter, mens frykten tok dens plass. Istedet for den tillitsfulle hengivenhet de hadde følt for Gud, næret de nu kun redsel for hans nærvær — men erindringen om den første lykkelige tid beholdt dog menneskeheten. Derfor håpet den på, lengtet etter og krevet at der skulde være en «Guds bolig» her på jorden — at han skulde være tilstede blant menneskene i en synlig skikkelse, på en høiere og mer fullkommen måte enn den usynlige, hvori hans makt og vesen åpenbaret sig i det skapte, slik at dette nærvær svarte til deres egen natur og var kledd i et synlig legem. Dette håp, denne lengsel og dette krav har siden levet i hele menneskeheten og gitt sig utslag i at all religion alltid i sin innerste kjerne har koncentrert sig om Emmanuel-ideen: Gud med oss! All antireligiøs lære og alt irreligiøst liv har, hvor forskjellig enn deres uttrykksformer kan være — dog alltid artet sig som en bevisst trang til å holde Gud borte fra menneskene og menneskene fjernt fra Gud. Men der hvor menneskene nok «tror» på en Gud, uten å innrømme ham noen som helst forbindelse med skapningen annen enn den som kan la sig etablere gjennom naturlovene og naturkreftene, der blir nettopp denne natur en mur mellom Skaperen og skapningen, og der finnes ikke mer noe bønneliv, fordi der ikke finnes noget samfundsliv med Gud. Og der blir religion kun et tomt ord. Så dypt er kravet om å se Gud i en synlig skikkelse forankret i menneskets innerste og så uavviselig er dette krav at vi i det må erkjenne roten til alle gudstjenester og deres drivende kraft. Hver eneste villfarelse på dette punkt har allikevel alltid rummet et lite stykke av sannheten — alle villfarelser er jo alltid misbrukte sannheter og deres makt over sinnene er jo nettopp begrunnet i dette lille stykke sannhet som de innebærer.

Denne tanke om Guds bolig på jorden som således har beveget menneskene og grepet dem innerligt har på mange måter været bestemmende over deres liv gjennom alle verdenshistoriens årtusener — denne tanke kan ikke være en villfarelse, ti da måtte man si at villfarelsene hadde været sterkere enn sannheten. Hvad var vel hedenskapet annet enn menneskehetens sterke, høie rop etter den Gud som den hadde mistet — som holdt sig skjult bak sin skapning som bak et forheng? Dette rop var grunnen til at menneskene bygget altre, opreiste bilder og helligdommer — ene for at Gud kunde bo i dem. Germanerne fannt Gud i sine hellige skoger — grekerne i Zeus' billed på Olympen, kalde-

eren i solens lys og i nattehimmels stjernehær. Mennesket kastet sig ned foran bilder av sten eller træ og tilbad dem — og de talte til skapningen og sa: «vær du vår Gud —!» Ti de kunde og vilde ikke leve uten en nærværende synlig guddom — og dette krav var berettiget — for hvis der ikke fantes noen helligdommer som kunde forkynne Guds nærhet, så var jorden forferdede øde og trøstesløs. I sine nasjonale helligdommer hentet folkene kraft og styrke — og allevegner møter vi en alminnelig trang til å fornemme og ane en forkledd guddom, hver gang en eller annen menneskelig skikkelse av usedvanlige dimensjoner med serpregede og fremragende egenskaper dukker op.

Men når således troen på Guds nærvær hos menneskene er den bærende tanke i all religion er det en selvfølge at åpenbaringen ikke kan fornekte den — og da må Gud også være nærværende på høieste og mest fullkomne måte i den høieste og mest fullkomne åpenbaring: kristendommen. Hvorledes vilde det være om den sanne religion ikke hadde helligdommer på jorden —? Om menneskene bare skulde søke Gud men aldri finne ham —? Nei — Gud kom ikke til jorden bare i ord, som talte til menneskenes ånd, eller i nåde, som henvendte sig til menneskenes hjerter — han kom synlig og lot Israel bygge sig en helligdom og «der var intet folk, som hadde sine guder så nær hos sig som Israels Gud var hos sitt folk».

Først og fremst bodde han synlig hos dem i templets allerhelligste efter at han i skikkelse av en sky hadde hvilet over Paktens Ark — og derfor hang folkets hjerte ved dette sted, hvor det søkte og fant sin Gud, ti her kunde de opsende sine bønner og takke og lovprise den som bodde der. Derfor jublet Israels Folk: «Hvor liflig er dine boliger, o Gud —! min sjel lenges efter templets forgård — når tør jeg komme i den —? . . . lykkelig den som bor i dette hus, — Herre — og i all evighet kan prise dig —! Bedre en dag i din forgård enn tusen andre —!» Og derfor gråt Israels barn da de sat ved Babylons floder og levet adsplittet mellom andre nasjoner uten helligdom og uten alter — —

Men som den nye Pakts offer er uendelig mere ophøiet enn den gamle Pakts — så er den nye Pakts helligdom usigelig herligere enn den gamles. Og den disipel som Herren elsket forkynner: «Vi har sett hans herlighet . . .» Menneskene kunde se ham, høre ham, røre ved ham. Templets forheng revnet, ti intet mer kunde adskille. Gud vandrer midt iblandt sitt folk og hedningefyrstene bringer gaver fordi han har vist sig. Israels utvalgte sønner tilber som engang Moses i ørkenen gjorde det — alt er oppfylt som profetene har forkynt — hvad menneskene forlanger, hvad verden

lenges etter kommer: E m m a n u e l, Guds bolig blandt menneskene. Paradiset er vendt tilbake, for Gud bor her — jorden er vigsløst og velsignet like fra de benådede mennesker, som han legger sin hånd på og lar den hvile der, til det støv som hans fot berører. Jorden er blitt en helligdom og Bethlehem er det aller helligste — all skapningen blir helliget ved ham som steg ned til den: solen lyste over hans hode da han velsignende gikk hen over markene — stjernene strålte ned til ham når han om natten dvelte i bønn — vinden bølget om hans ansikt — vannet bar ham da han vandret på det — bjerge og daler lyttet til hans tale som falt som vederkvegende dugg på menneskenes hjerter — med sine tårer vetet han jorden, med sin sved besprengte han den og hans hellige blod fløt over den. Derved blev jorden i ennu høyere grad enn før «Guds bolig» — verdens midtpunkt — himmelens forgård — ja, himmelen selv!

Men Kristus gikk hjem til Faderen.

Skulde nu jorden igjen bli øde, himmelen lukke sig, øieblikket ta slutt og en lang, mørk natt atter leire sig over den etter en kort, lys gledesdag? Og hvad skulde der bli av de millioner, i hvis bryst lå en like så sterk trang, en like så dyp, mektig og umettelig lengsel etter å ha Gud boende hos sig — den lengsel som fikk den gamle Simeon til å utbryte: «Herre, nu late du din tjener fare i fred, ti jeg har sett din frelse!» Skulde den nye Pakts troende som hadde sett kjærligheten og nåden, den guddommelige barmhjertighet åpenbare sig i Kristi, i menneskevennens skikkelse — skulde de være fattigere enn den fattigste israelitt som kunde vallfarte til Jerusalems hellige steder hvor hans Gud bor?

Nei, Gud tar ikke det tilbake som han etter sin forjettelse har skjenket verden. Derfor lovet Herren ved avskjeden sine sørgende disipler, at han ikke skulde la dem bli faderløse tilbake, men vilde bo hos dem inntil verdens ende. Og disse ord er like så sanne som det at han sitter ved Faderens høire hånd. Skulde noe være umulig for ham, som bad den tvilende disipler føle på ham for å overtale sig om at han ikke var en ånd — for hvem slå og lukte dører ikke var noen hindring, men som viste sig blandt sine apostler uten at de ante hvorfra han kom eller hvorhen han gikk — skulde ikke han kunde sitte ved Faderens høire hånd og samtidig være hos oss?

«Ordet er blitt kjød og har tatt bolig iblandt oss», dette blev ropt ut over hele vår stakkels jord og fylte den med fryd. Og ropet har aldri forstummet — Gud har aldri tatt sitt ord tilbake. Det har lydt gjennom alle århundrer fra solens opgang til dens nedgang og alle slekter har hørt det: sannelig og virkelig er Gud i deres midte. Han er ikke nærværende på samme måte som da han vandret med apostlene, ti hans fornedrelses dager er forbi — som menneske lik oss i alt, synden undtatt, kunde han kun bli på jorden så lenge det korte menneskeliv varte, ti et liv gjennom sin Kirkes årtusener vilde være en foreteelse som stod i strid med dette: å være lik oss i alt — stod i strid med hans mennes-

kelegems virkelighet og med forløsningens plan. Han er ikke nærværende i sin forklarelses glans, ti da vilde synet av hans evige skjønnhet trekke menneskehjertene til ham med overmektig og uimotståelig kraft som den gang på Tabor — og da vilde der ikke være noen kamp, ingen fristelse og derfor heller ikke noen krone.

Hvorledes vil han altså bo hos oss? Hvorledes bor han hos oss?

Hans visdom fant veien og hans kjærlighet forsmådde ikke å gå den selv om den er en fornedrelses vei — ennu dypere fornedrelse enn selve menneskevordelsen. Han er tilstede under den enklesete, naturligste, aller almindeligste jordiske foreteelses form, symbolene på næring og liv: brød og vin. Som han engang skjulte sin guddommelige majestet i sin barndoms, sin fattigdoms, sin svakhets og sitt kors hemmelighet, så skjuler han ig nu i Sakramentets mysterium. Det er den dypeste fornedrelse og hans kjærlighets høieste under, ti her tier hans mektige ord, utav hvilke Guds visdom talte — her svinner glansen av hans gjerninger som førte hjertene til ham og gjorde hans motstandere stumme — her ser du ikke den guddommelige verdighet som forklaret hele hans ansikt. Ikke en stråle av hans kjærlighet, som lyste ut av hans tjenerskikkelse og fylte verden med undren, faller fra dette sakrament.

Her er alt stille, glansløst, fattig og ringe. Kun ett viser sig av alt det hvormed han i livet vant menneskene: hans ydmykhet og kjærlighet. Ja, denne Kristi forbliven blandt oss i vår forlatthet, hans bolig hos oss inntil dagens ende tross vår kulde og likegyldighet, tross vantro og fornektelse — er kronen på hans fullkomne, store, alle tider og alle slekter omfattende offerliv!

(Efter Franz Hettinger:
«Apologie des Christentums»).

I dette legemes fengsel må jeg bekjenne å trenge til to ting, nemlig til næring og lys. Derfor har du gitt mig svake ditt hellige legeme til vederkvegelse for sjel og legeme, og du har satt ditt ord til lykt for min fot. Uten disse to goder kan jeg ikke leve vel; ti Guds ord er min sjels lys og ditt Sakrament er livets brød.

Kristi efterfølgelse.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil vår høitskattede medarbeider, mdr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som innsendes av våre abonnenter og som kan påregne almen interesse).

7. Peterspenger.

Spørsmål: Hvad forstås ved «Peterspenger»? Jeg stot- te nylig på dette uttrykket i en katolsk brosjyre og skulde gjerne vite hvad det er.

Lutheraner.

Svar?: Det er de katolske kristnes bidrag til omkostningene ved den Hellige Stofs verdensomfattende virksom-

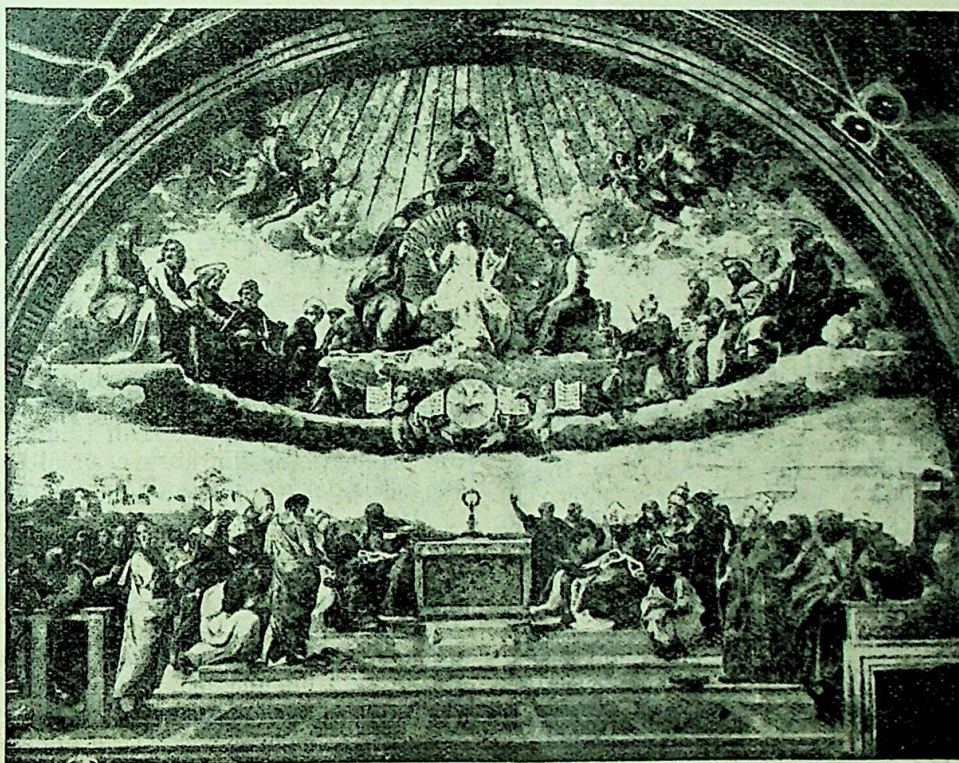
het. I adskillige land og bispedømmer optas Peterspenger som kirkekollekt på en bestemt festdag — f. eks. apostelhøvdningens minnedag, den 29. juni.

Når Peterspengene undertiden blir kritisert som noe anstøtelig, kan vi ta en slik forargelse med den største ro. Den hellige Skrift sier jo uttrykkelig: «Herren har forordnet at de som forkynner Evangeliet skal leve av Evangeliet» (1. Kor. 9, 14). Lever de sekteriske institusjoner og predikanter som angriper Peterspengene kanskje av luft? Nei, de underholdes jo selv av «milde gaver» som ofte blir avkrevet med langt større pågåenhet enn bidragene til nogen katolsk institusjon.

Sikkert er det at ingen kjærlighetsgaver blir gitt med større glede enn Peterspengene, ti katolikkene betrakter dem som en ærespålit og de vet at ingen institusjon utover en større og velsignelsesrikere virksomhet enn Pavestolen. Dermed får den hellige Fader midler til å bestride utgiftene ved ledelsen av den veldige katolske verdenskirkes centralstyre, til å understøtte det omfattende misjonsarbeide i hedningelandene og til å rekke en hjelpende hånd til lidende og trengende rundt om i verden. Derfor kan det med trygghet sies at ingen gaver anvendes bedre og bringer mer velsignelse enn Peterspengene.

K. K.

Raphael: „Disputa“.

En av Vatikanets største kunstsatter er de såkalte «Stanzer» av Raphael — en samling freskomalerier, hvorav det mest berømte er den såkalte «Disputa» — eller samtalen om det hellige Sakrament, som det også kalles. Raphael var bare 26 år gammel da han i 1509 utførte billedet.

Maleriet er inndelt i tre planer: Øverst ser man Gud Fader i en stor skare engler og under ham — som utstrålende fra ham — Kristus mellom Jomfru Maria og Johannes. I midten av billedet er der plasert en utvalgt himmelsk forsamling som sitter i en halvcirkel på skyene. Og ved dets fot sees en stor del av Kirkens mektigste personligheter omkring et alter hvorpå er anbragt en monstrans. Kristus forbinder den første plan med den neste og den hellige due, fulgt av fire engler som bærer evangeliene, formidler annet og tredje plan.

I den himmelske forsamling i billedets midtplan følger

stadig en skikkelse fra det nye testamente etter en skikkelse fra det gamle — således Adam etter St. Peter, Abraham etter St. Paulus, David etter St. Johannes, Moses etter St. Jakob, St. Stefan og en profetinne, St. Laurentius og Judas Makkabeus. I den jordiske forsamling finner vi blandt pavene St. Gregorius, blandt biskopene St. Augustinus, blandt kirkelærerne St. Tomas av Aquina — ialt 42 som deltar i samtalen.

Hvad gjør de nu alle disse hellige mennesker som her møtes i et så strålende koncilium? De samtaler om det største mysterium: Om Kristus-guddommen og Kristus-mennesket som på en gang finnes i himlen og på jorden i sin dobbelte skikkelse: som menneske og hostie. Han er i himlen, herliggjort i sin sanne menneskelighet — og han er på jorden, skjult i sin ydmyke eukaristiske skikkelse.

Billedets motiv er altså at de kirkelige teologer pro-

klamerer dogmene — at de utvalgte doktores utlegger skriften — at de troende spør — at biskopene svarer, mens de hellige — sittende på skyene — betrakter dem alle med anerkjennelse. Mens billedets tanke er at Kristus som troner i himlen samtidig alltid er virkelig tilstede her på jorden i Eukaristien. Det er ikke en samling lærde som diskuterer et dogme — det er et bilde av de overnaturlige følger av sannhetens virkelige nærvær. Dette er komposisjonens sjel — og det er lykkedes Raphael å vise hvorledes den samme idé kan utløse forskjellige handlinger hos forskjellige mennesker. Idéen er Eukaristiens mysterium som beskjeftiger dem alle. Tro, søken, mystisk begeistring, dogmatisk fasthet — disse fire forskjellige sjelelige innstillinger avspeiler sig på alle ansikter og danner en forlignelig symfoni av åndelige harmonier.

Til slutt bør det sies at tittlen: «Disputa» er unøiaktig og stemmer ikke med denne fredfylte forsamling, hvor intet røber den minste mislyd blandt de tilstedeværende. «Disputa» har intet å gjøre med en diskusjon hvor forskjellige meninger motes og brytes. Det er en samtale om en eneste ting: Kristus i Altrets sakrament — en «hellig samtale» som billedet også blitt kallet — en samtale hvor alle i samdrøktighet gir sitt bidrag til å belyse det samme ophøiede emne. Men hvorom allting er: den dag idag er Disputa den betegnelse hvor under det er kjent, beundret og elsket over hele den civiliserte verden.

„De syke til misjonsfronten.“

Den Hellige Fader har utstedt et nytt opprop til kristenheten — har atter løftet sin stemme og påkalt alle kristnes interesse for den sak som ligger ham så sterkt på sinne: utbredelsen av Guds rike på jorden ifølge det av Kristus selv til apostlene og dermed til Kirken gitte oppdrag. Og Kristi stattholder har, denne gang kalt de syke til misjonsfronten.

«De syke til misjonsfronten!» — innebærer ikke disse ord en selvmotsigelse? Misjon er ekspansjon — misjon er en falanks av tapre troens stridsmenn om stormer frem på erobringstokt for Kristi hellige sak. Men den syke er alltid fengslet til sitt smertensleie — innesluttet mellom fire vegger. Og nettopp det er jo ofte den tyngste del av hans lidelser: at han må ligge uvirksomt hen, mens livet går sin gang utenfor hans vinduer. For å kunde leve en misjonærs liv kreves urokkelig sundhet og friske krefter, som kan stå for et usundt og uvant klimas stadige påkjenning og orker å bære sig vei i anstrengende og farlig terreng — høres det derfor ikke hjerteløst og grusomt ut å oppfordre de syke, som kanhende gjennom måneder for ikke å si år har vært lenket til sin seng og på hvis livskraft lidelsene tærer, til å la sig innrullere i rekkene av Guds rikes frontsoldater? Nei — ti også han kan være misjonær og ta sin andel av erobrerarbeidet. En misjonærs arbeide består jo ikke bare i den rent ytre virksomhet og ytre kraftutfoldelse, i de iøinefal-

lende utslag som skoleundervisning, sosialt arbeid e. l. Alt dette har han tilfelles med så mange andre mennesker, hvis mål ikke er å frelse sjelene. Det er ikke en misjonærs ytre arbeid som Gud skjenker sin understøttende nådes livgivende kraft. Det som knytter en misjonærs gjerning til Frelserens vilje og derved bestemmer hans arbeids egenart er hans sjelelige innstilling til troens utbredelse, hans apostoliske sinn. Og denne innstilling, dette sinn kan være like sterkt og levende i den sykes sjel, mens hans legem ligger på sitt smertensleie som det er det hos misjonæren ute på Kirkens forposter, hvor det gir sig utslag i mange og synlige frukter. Den sykes misjonsnidkjærhet kan være like så flammende som Paulus var det — og det må være ham en trøst og opmuntring å tenke på det forbilledet som den «lille Terese» gir ham i så måte. Hennes sjel omsluttet innenfor det stille karmelittkloster den hele hedningeverden og hun var så gjennomglødet av kjærlighet til Guds rikes sak at hun nu er all misjonsvirksomhets beskytterinne. Og som hun var misjonær bare ved sitt hjertes brennende ønske om å være det — kan den syke også bli det skjønt han kanhende føler sig utestengt fra alt som skjer i den store verden og tror sig å være et unyttig medlem av samfundet.

Er han det? Nei!

*

Du som er syk — vet du ikke at du kan gripe inn i hele menneskehetens historie — ti med dine bønner erobrer du dig en plass hos den allmechtige Verdensstyret og Herre — der, hvor alt og alle får anvisning sitt endelige mål? Din tålmod og dine lidelser, din offervilje og din korsvei er altsammen en betydningsfull del av det guddommelige forsyns planer.

Husk, hvad den store folkeapostel har skrevet: «Nu gleder jeg mig i mine lidelser for eder og utfyller i mitt kjød, det som fattes i Kristi lidelser for hans legem som er Kirken». Husk at Kristus har forløst verden ved sitt hellige kors og hans lidelser danner høidepunktet i hans forløsergjerning. Derfor har, de lidende lemmer på hans mystiske legem — Kirken, som vi alle tilhører i følge dåpen — også en overnaturlig virkekraft gjennom sin forening med Frelserens lidelse og derved gjennom sin levende forbindelse med den helliggjørende nåde, hvorved også de kan medvirke til hele legemets utvikling og kraftutfoldelse. Derved griper du som er syk inn i utviklingens gang — og hvis alle de syke vil forene sig og ofre sin smerte og sin lidelse til velsignelse for misjonene — for en strøm av overnaturlig kraft vilde da ikke skylle utover verden!

Ja, det er sant: også du syke kan være misjonær — misjonær ved din kjærlighet til hedningesjelenes frelse og ved din tålmodige korsgang sammen med Frelseren. Og du kan følge misjonæren derute så meget desto inderligere som han jo ofte lider på samme måte som du.

Du kjenner den brennende tørst når feberen herjer dig? Men lider ikke ofte presten og misjonsøstrene derute under den samme pine, når de på sin søken etter sjelene må vandre over de tørre ør-

kenstreknings eller gjennom feberfylte sumpland hvor malariaen raser og ryster de utmattede legemer i sin kvelende favn?

Du kjenner de ensomme netter, fylt med pine, hvor de mørke skygger av angst og uhygge legger sig over din sjel og fyller den med frykt og motløshet? Men husk så på misjonæren som år etter år holder ut på sin forpost, fullstendig avskåret fra forbindelsen med sine medbrødre, alene mellom hedningene som beherskes av alle mørkets ånder!

Du syke på hospitalet lenges i de stille stunder — når smertene har gitt sig — etter ditt lune hjem, etter dine kjære, som kanhende føler savnet av dig tyngte sig på alle måter. Men også misjonæren der ute vet hvad hjemve er — også han kjenner de øieblikk hvor han lenges etter å høre sine kjæres stemmer og etter å føle at hans sjel møter gjengklang i familiens krets.

Og han kjenner tyngre stunder også hvor han senkes som i en avgrunn av sorg og smerte. De stunder hvor et spørsmål stiger op i hans sjel: «Hvad nytter all ditt arbeid og alle dine anstrebninger? I årevis har du strevet og opbrukt all din kraft — og fruktene kan du telle på dine tj fingre. Er du ikke lik det fikentre som Herren straffet med ufruktbarhet?» Og når han så under disse prøvelser løfter sin sjel til Gud med bønn om svar og trøst, så synes det ham ofte som om han står der med avmechtige hender og hamrer på himlens lukte port. Han føler sig forlatt av sin siste hjelper — av Gud selv.

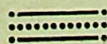
Du kjenner til det samme, du syke — ikke sant? Kjenner til å føle dig som en unyttig tjener, ubruktbar for livet og samfundet. Du kjenner også den Getsemanestund hvori du spør: «Hvorfor skal nettop jeg lide alt dette? Finnes der virkelig en rettferdig Gud, en kjærlig far i himlen?»

Ja tilvisse — du kjenner det samme kors som tynger misjonæren!

*

Men Gud kjenner det også — og han gir dig og dine lidelser et nytt sinn, en ny mening, som omskaper dem til en kraftkilde. Jo større dine lidelser er — jo mer det faller dig tungt å bære dem med tålmodighet og hengivenhet, jo virksommere er Guds nåde i dem, jo større velsignelse forlenes de med. Derfor må du ikke klage: «Med mig er det forbi — jeg er tapt for livet og dets oppgaver!» Nei, du kan nå frem til å si det samme som den «lille Terese» da forferdelige sjelelige lidelser slog sammen om henne: «Jeg føler at nu begynner min misjon!» Gud sanker alle de sykes lidelser sammen og senker dem som overnaturlig sæd ned i hedningenes hjerter når de opofres for denne hellige oppgave. Men han senker også sin overnaturlige fred og glede ned i de hjerter som kjemper for å gi sine lidelser denne innstilling og derved gir sitt liv en ny ig velsignelsesrik betydning!

«De syke til misjonsfronten!» — måtte mange også blandt oss her oppe følge den Hellige Faders kallelse!

Vår Feriekoloni.

Barn som ønskes optatt i vår feriekoloni, bedes snarest mulig anmeldt til de respektive sogneprester. Som i alle de senere år, vil den også i år ha sitt tilholdssted i det vakre Sylling hvor man i Arbeiderforeningens nye hus har fått så gode lokaler med en utmerket beliggenhet. Det er meningen at pikene skal først derut i år, og de avreiser fra Urtegt. 29 fredag 28. juni kl. 10 fm. Også i år har fru Gudrun Sorum påtatt sig tilsynet, hvilket jo er en stor betryggelse. Alt er således i den skjønneste orden takket være St. Vinsensforeningen og dens formanns utmerkede forarbeide — nu gjelder det bare om at vi alle kommer med vår skjerv, den være sig stor eller liten, ti selv den minste kan bety et glass melk «med helse i hver dråpe» og dermed sundhet og mere godt humør i våre kjære katolske ungeflokk. Vi husker fra ifjor hvor kjærlig at våre trosfeller kom feriekolonien til hjelp — la den samme kjærlighet sette nye blomster i år. Tidene er ikke blitt lettere og der kreves et like så stort fond av friske krefter til å ta kampen for tilværelsen op som før. Det er i barneårene at grunnvollen legges til det senere sterke arbeidsglade samfundsmenneske — la oss alle være med på å legge denne grunnvoll ved å gi disse våre barn en god og solly ferietid ute i Guds frie natur.

Guttene drar ut den 20 juni etter at pikene er kommet hjem den 19. Altså: alle mann frem — og takk og velsignelse vil følge hver glad giver!

Bidragsliste fra 9/6—16/6.

Baronne de la Chaise	kr. 30.00
Fru Ch. Undset	» 10.00
Fru X.	» 10.00
S. & W.	» 10.00
Fru Erling Bruce	» 5.00
A. B.	» 10.00
L. B.	» 10.00
St. E.	» 30.00
O. F. M. III.	» 15.00
—ld.	» 10.00
X.	» 5.00
S. M.	» 5.00
Fra Tønsberg	» 210.00
M. W.	» 15.00

kr. 375.00

Ialt innkommet kr. 515.00.

Minister Marchants konversjon.

Vi har allerede omtalt den hollandske minister Marchants konversjon og de bølger som er gått høit omkring den. Den brede offentlighets interesse har ennå ikke lagt sig — og ministeren har sett sig nødsaget til å utgi en brosjyre, hvori han gjør rede for sin handling og motivene som førte til den. Denne redegjørelse er meget interessant, og vi skal derfor gjengi noen av dens holdepunkter.

«Jeg hadde kunnet blitt alt: fulgt Rosenberg og Hitler — æret hr. Krishnamurti som min profet — blitt buddist eller ortodoks protestant uten at det hadde interessert noen. Men katolikk måtte jeg ikke bli!»

Så forteller Marchant, hvorledes han på embeds vegner kom i berøring med katolikker og katolsk liv, og besluttet sig til å sette sig grundig inn i den katolske lære. «Den som engang har grepet evangeliene som Guds ord og gått videre, idet han har studert hvad der efter den katolske lære er bygget op på dette grunnlag — han vil erfare at det alt sammen er såre logisk. Her fant jeg den fasthet som jeg søkte, og her fant jeg den sanne almindelige Kirke som Gud i Kristus innstiftet.»

Marchants forsvarsskrift slutter med et gripende oprop til det hollandske folk:

«I mange hundre av de brever som jeg har mottatt priser man mitt mot. Er det ikke forbausende at det synes å utkreve så meget moralsk mot for å bli katolikk i Holland? Ja, er ikke dette en skam for det hollandske folk? Og grunnen er ene hatet til Rom. Dette lever for størsteparten av manglende kjennskap og uvitenhet — — ti det store flertall vil ikke vite bedre. Lyset fra himlen som Viviani vilde slukke, stråler videre, mens de moderne vismenns lys er slukket. Noen blafrer ennå — de tror sig å være bærere av evig lysende fakler. Det er en illusjon.

Vi befinner oss atter i en opstigende troslinje: cogito ergo credo. Fordi jeg tenker, tror jeg.

Politikk er interessant. Ledelsen av vårt skole- og opdragelsesvesen er av stor betydning. Gulletts funksjon og bedriftslivet er meget viktig. Men over det alt sammen reiser sig omsorgen for vårt folks moralske velferd — og høit over dette stråler Kristi kors. Måtte vi nu, da flodbølgen truer oss alle, sammen erkjenne at det er vår første plikt å lære tidens sønderrevne sjeler verdien av det holdepunkt som hjelper oss til å føre vårt jordeliv videre inn i vårt evighetsliv. Ingen innbyrdes stridigheter, intet hat — men en ensrettet kjærlighet til Gud og hverandre! Kun på denne måte kan vi føre vårt folk igjennem alle de truende og forferdelige farer

Herhjemme.

Oslo. Det var lykkedes St. Olavforeningen i Oslo å få arrangert en foredragskveld med den kjente lektor Eek Larsen fra Bergen som taler — og i flokk og følge kom tilhørerne med biskopen og alle de herværende geistlige i spissen, så det var en særdeles velbesatt sal, som hilste foredragsholderen velkommen. Foreningens formann hr. Erling Bruce åpnet møtet idet han tolket foreningens glede over å kunde få anledning til å lære lektor Eek-Larsen å kjenne — og efter at man hadde avsunget Olavshymnen innledet lektoren sitt foredrag om «tro og overtro», med å gi en historisk utredning av den mentalitet som lå bak all overtro, idet han aller først definerte hvad begrepet overtro dekket og hvilket livssyn, som lå bak de forskjellige overtroiske handlinger. Klart og anskuelig utredet han forskjel-

len mellom tro og overtro, idet han fastslog at et folks tro er summen av dets religiøse iakttagelser og derfor et utslag av den officielle mening og innstilling — mens overtro var de private utslag av et menneskes sjeleliv, noe helt uoffisielt som stod for hver enkelts personlige regning. Overtro var en siags privatreligion — en ukontrollert og ukontrollbar form for tro.

Hvad troen angår så hadde man lenge tenkt at de mest primitive folkeslag hadde et utall av guder mens monoteismen var et utslag av høiere kultur. Men dette medførte ikke riktighet. De gamle kulturfolk hadde mangfoldige guddommer — av alle kulturfolk var overhodet jødene de eneste som kun hadde en Gud, fordi de tilhørte en rase som var spesielt religiøst begavet. — Overtroens uttrykksform var den høiere eller lavere magi: at visse personer kunde mestre de krefter som ligger skjult i naturen og tvinge dem til å tjene bestemte formål. Disse personer — hos de lavere stående folkeslag de såkalte «medicinmenn» mante på forskjellig måte — ved besvergelses, strykninger el. l. og vi ser denne tanke gå igjen som hekseri i de høiere nasjoner. Her i Norge florerer heksetroen livlig og mange hekser blev brendt efter reformasjonens innførelse og særlig under Kristian IV. Man får gjennom datidens utførlige rettsprotokoller over hekseprosessene et levende inntrykk av at disse «kloke koner» i virkeligheten var stakkels hysteriske kvinnfolk med alle hysteriets kliniske symptomer og at deres ideer meget stammet fra de hallucinasjoner som deres berømte heksebygg fremkalte hos dem, idet denne var sammensatt av sterke narkotiske bestanddeler: bulmeurt, skarn-tyde og galdeepel hvis berusende gift — nettop fremkaller de samme fantasier som karakteriserer hekseenes faren til Bloksberg, St. Hansbakkaneler med djevler o l. — En annen form for overtro treffer vi i den såkalte animisme: at sjelen kan taes ut av legemet og opbevares og at dens styrke da kommer den person til gode som eier den. Indianernes skalpejakt stammer således fra den tro at sjelen sitter i hodet og jo flere skalper man har jo flere sjelskrefter råder man over. — Kanibalisme er et uttrykk for det samme: man spiser mennesker for å komme i besiddelse av deres sjeler, ikke av sult. Et utslag av det samme er det å drikke hjernen på de døde i den tro at sjelen var i den. Eventyrene gir uttrykk for mange selsomme forestillinger om sjelens tilholdssted og måten hvorpå man skal finne det. — Et utbredt overtro har lenge vært animositeten mot hestekjøtt men denne stammet fra de tidligste kristne tider da prestene forbød nytelsen av hestekjøtt fordi dette dyr jo særlig hadde vært anvendt ved hedenske ofringer og offermåltidet etterpå og man mente besst å komme all hedensk vesen tillivs ved helt å forby spising av dette kjøtt. — I våre dager trives megen privat overtro med mange pussige utslag, men vi finner også i de store byer i utlandet utslag av forferdende art. — Lektor Eek-Larsen sluttet med å nevne et par utskyldige prøver på almindelig overtro, knyttet til fisk — eller fuglebens — og hilstes med takknemlig og anerkjennende applaus som forøkedes, da hr. Bruce hadde bragt ham ennå en takk særlig på vegne av St. Olavsforeningen. Med avsyngelsen av «Norvegia catholica» sluttet den interessante kveld. Og det er sikkert et almindelig ønske at der kunde la sig arrangere slike foredragsaftener i neste sesong også.

Redaktør mgr. Irgens,

reiser mandag d. 24. juni til Frankrike og vil være fraværende til 23. juli. All post vedrørende bladet «St. Olav» bedes i den tid adressert til redaktøren, Akersvn. 5.

Under mgr. Irgens fravær vil pastor dr. G. Gorrissen bestyre St. Olavs sogneprestembede.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Telefon 10 877. Oslo.